

เทศน์งานพระราชทานเพลิงศพ ดร. จิณวิภา มุ่งการดี

ณ วัดหนองแขง(เมืองเก่า) อ.เมืองขอนแก่น

เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๓

ละชั่วทำดี

นโม ตสส.....(๓ ทน)

อนิจจา วต สงขารา

อุปปาทยธมฺมิโน

อุปฺปชฺฌิตฺวา นิรุชฺฌนฺติ

เตสํ วุปฺสโม สุโขติ.

วันนี้เป็นวันสำคัญ เป็นวันสักขีพยานที่ท่านพี่น้องทั้งหลายจะได้ทราบทั่วถึงกันอย่างถึงใจ เพราะวันนี้เป็นวันที่โลกไม่เพียงปรารถนากันว่าเป็นวันตายวันเผาศพ และคุณป้าจิณวิภาที่รู้สึกว่าได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมและบำเพ็ญคุณงามความดีมามาก จะว่าทั่วดินแดนของจังหวัดขอนแก่นและอุดรธานีก็ว่าได้ ต่างก็ทราบกิตติศัพท์กิตติคุณของท่านทั่วกันหมด เพราะความดีของท่าน ท่านเป็นผู้เสียสละ เป็นผู้มีความเมตตา เป็นผู้มีความใจอันกว้างขวางมาก ใคร ๆ ก็เรียกท่านว่าคุณป้า ๆ คำว่าคุณป้านี้จึงไม่ใช่คุณป้าธรรมดาเหมือนโลกทั้งหลายที่เรียกกันตามประเพณี แต่เป็นคุณป้าของท่านผู้มีคุณธรรมอันสูง ประหนึ่งว่าเป็นแม่ของประชาชน เฉพาะอย่างยิ่งคือคนไข้ทั้งหลาย เมื่อก้าวเข้าไปสู่คุณป้าจิณวิภาแล้ว โรคนั้นปรากฏว่าจะหายก่อนได้รับยา เพราะกิริยามารยาทอภัยาคัยใจคอยอันดีงามที่มอบให้แก่คนไข้ชั้น ๆ เป็นที่ซาบซึ้งถึงจิตใจก่อนหมอที่จะเข้าถึงตัว นี่จึงเป็นความดีอันสำคัญประจำคุณป้าจิณวิภาที่จากไป

วันนี้จะขอเรียนเรื่องของคุณป้าจิณวิภา ซึ่งเป็นผู้มีคุณอันมากมายแก่บรรดาประชาชนทั้งหลายเพียงย่อ ๆ แล้วจะได้บรรยายถึงคุณธรรมและธรรมทั้งหลายต่อไป คุณธรรมที่คุณป้าได้ทำไว้นี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่มาพึ่งพาอาศัยท่านแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อจิตใจของโลกอย่างกว้างขวาง พอที่จะยึดไปเป็นคติเครื่องเตือนใจและประพฤติตัวให้เป็นเหมือนกับว่า เป็นลูกศิษย์หรือเป็นลูกหลานของคุณป้า เราจะมีคนดีไว้ครองโลกครองสงสารครองครอบครัวเหี้ยเรือนเป็นจำนวนมาก และมีความสงบร่มเย็น เพราะเป็นผู้มีคุณธรรม ยึดเอาจากครูจากอาจารย์ไปเป็นคติตัวอย่างอันดีแก่ตน นี่คือคุณสมบัติของท่านผู้ที่ล่วงลับไปแล้วนี้ ซึ่งเราทั้งหลายจะพอยึดได้นำไปปฏิบัติต่อตัวเอง และครอบครัวตลอดสังคมทั่ว ๆ ไป ในวาระต่อไปได้เป็นอย่างดี

วันนี้จะได้พุทธธรรมะให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบทั่วถึงกัน ในเบื้องต้นที่ได้ยกกระทู้ขึ้นไว้เห็นว่า

อนิจจา วต สงขารา

อุปปาทยธมฺมิโน

อุปปชฌิตวา นิรุชฌนติ เตสํ วูปสโม สุโข.

นี่ก็เป็นธรรมที่กระเทือนโลกมานานแสนนานแล้ว คำ อนิจจา วต สุขขารา ก็คือ ความแปรเปลี่ยนแห่งสิ่งทั้งหลาย มีสกลกายของเราเป็นสำคัญ เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาหาความไว้วางใจไม่ได้ นับตั้งแต่วันเข้าสู่ภวิสนธิวิญญาน ทั้งสัตว์และบุคคลมีความแปรมาเรื่อย ๆ เปลี่ยนสภาพมาเรื่อย ๆ จนถึงวาระสุดท้ายแล้วก็เรียกว่าตาย ความเป็นอย่างนี้ไม่เว้นแต่ละราย ๆ ในบรรดาสัตว์ทั้งหลายที่อยู่ในโลก อนิจจํ ทุกขํ อนตตฺตา นี้

ท่านว่า อุปปชฌิตวา นิรุชฌนติ ก็คือเกิดแล้วตายนั่นเอง ถ้าเราไม่ได้สร้างความดีไว้ เราก็จะสร้างแต่ความเกิดกับความตาย ซึ่งมีทุกข์ติดตามไปอยู่ทุกภพทุกชาตินี้เท่านั้น ก็ไม่เห็นมีประโยชน์อะไรสำหรับมนุษย์เรา ผู้ที่โลกสมมุตินิยมว่าฉลาดกว่าสัตว์ เพราะฉะนั้นเราทั้งหลายซึ่งเป็นชาวพุทธ ขอให้ระลึกธรรมบทนี้เข้าสู่จิตใจแล้วสร้างสภาระอันสำคัญขึ้นภายในตน ยิ่งดีกว่าที่ว่าเกิดตาย ๆ เปลา ๆ นี้มากมาย จะได้เป็นผู้ที่สารคุณ คือมีบุญมีกุศลประจำใจแล้วย่อมเป็นสุข คนเราแม้จะเกิดจะตายเหมือนกันกับสัตว์โลกทั่วไปก็ตาม แต่คนดีตายคนบุญตาย กับคนชั่วตายคนบาปตาย นั้นผิดกันอยู่มาก คนชั่วยังมีชีวิตอยู่ก็ชั่ว มีชีวิตอยู่ก็บาปก็ทุกข์ ตายไปแล้วก็ทุกข์ คนดีมีชีวิตอยู่ก็ดี ตายไปแล้วก็ดี

คำว่าดีของคนดีนั้น ดีด้วยความดีและชุ่มเย็น ไม่ใช่ดีด้วยการเสกสรรปั้นยอ ชื่อว่า นายดีนายมีนายบุญนางบุญไปเฉย ๆ แต่เป็นความดีประจำจิตใจ นี่เป็นสิ่งที่ดีมากสำหรับเราทั้งหลายผู้ที่ยังไม่พ้นจากการเกิดแก่เจ็บตาย ดังที่แสดงผ่านมาเมื่อสักครู่นี้ ขอให้ได้สร้างคุณงามความดีในเวลาที่เรายังมีชีวิตอยู่นี้ อย่าให้มีแต่เวล่ำเวลาที่ถูกกิเลส ถูกความไม่ดีทั้งหลายกวาดต้อนเอาไปเสียหมด เราอยู่ด้วยความไม่มีเวลา เกิดมาก็ไม่มีเวลา ชีวิตสืบทอดมาจนกระทั่งวันนี้ก็ไม่มีเวลา ๆ เรื่อยไป จนกระทั่งตายถึงมีเวลาตายทีเดียว แล้วก็ตายอย่างนั้นมันเกินไปสำหรับมนุษย์เรา

นี่พระพุทธเจ้าท่านสอนไม่ให้ประมาท ให้ระลึกในสังขารร่างกายตั้งที่ยกขึ้นไว้ว่า อนิจจา วต สุขขารา ก็คือร่างกายจิตใจของเรานี้แลเป็นของไม่เที่ยง เป็นของแปรสภาพเป็นกองทุกข์อยู่กับสิ่งที่แปรสภาพอยู่ในตัวของเรานี้แล จะเป็นที่ไหนที่ไหนไป ภูเขาทั้งลูกเขาไม่ได้มีความทุกข์ ดินฟ้าอากาศเขาไม่ได้มีความทุกข์ ไฟแดดดินลมแร่ธาตุต่าง ๆ เขาไม่ได้มีความทุกข์ติดตัวเขาเลย แต่ผู้ที่แบกที่หามกองทุกข์อยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งมหันตทุกข์นั้น ไม่มีใครแบกใครหามนอกจากสัตว์ที่มีใจครอง คือมนุษย์และสัตว์เรานี้เท่านั้น

เฉพาะอย่างยิ่งคือมนุษย์เราที่เป็นชาวพุทธนี้แลเป็นสำคัญ ขอให้สงวนเวล่ำเวลา ให้ประพฤติปฏิบัติศีลธรรมสมาธิเสมอกันไป กับการวิ่งเต้นชวนชวายนในการทำมาหาเลี้ยงชีพ นั้นจะเป็นความพอเหมาะพอดีกับเราเป็นชาวพุทธ พระพุทธเจ้าสอนไม่ให้ประมาททั้งทางร่างกายและจิตใจ ร่างกายก็มีความจำเป็นสำหรับสิ่งเยี่ยวยาอาศัย ต้องอยู่ต้องกิน ต้องหลับ

ต้องนอนต้องขับต้องถ่าย ต้องมีเครื่องเยียวยารักษาอยู่เป็นประจำ ตั้งแต่อยู่ในท้องออกมาจนกระทั่งบัดนี้ และตลอดวันสิ้นชีพวยชนม์ ก็จะต้องอาศัยการบำรุงรักษากันอย่างนี้ตลอดไป เพราะฉะนั้นการวิ่งเต้นชวนชวย เพื่อธาตุเพื่อชนธน์จึงเป็นความจำเป็นเสมอหน้ากัน นี่ก็เป็นความจำเป็นประเภทหนึ่ง

ความจำเป็นประเภทที่สอง ซึ่งเป็นความสำคัญมาก นั่นคือการสร้างความดีไว้สำหรับจิตใจของเรา ใจของเรานั้นมีอาหารมีเครื่องอยู่ประเภทหนึ่งต่างหากจากร่างกายที่ได้อาศัยอยู่เป็นประจำนี้ คือคุณงามความดี ได้แก่การสร้างบุญสร้างกุศลเจริญภาวณาหรือทำบุญให้ทาน อำนาจแห่งกุศลทั้งหลายเหล่านี้จะเข้าไปหล่อเลี้ยงจิตใจของเรา ให้มีความชุ่มเย็นรื่นเริงบันเทิง จิตใจที่มีบุญมีกุศลย่อมเป็นจิตใจที่ครองความสุขได้ ไม่ต้องหวังพึ่งพึ่งอะไรมากมายนัก

เมื่อบุญกุศลเข้าสู่ใจแล้วย่อมเป็นผู้มีความสุขความสบาย ตายไปแล้วก็สบาย เพราะคำว่าตายนี้เป็นความเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนชาติไปเท่านั้น ไม่ใช่ว่าตายแล้วสูญอย่างกิเลสมันปิดหูปิดตาหลอกลวงชาวโลกทั้งหลาย มีชาวพุทธของเราเป็นสำคัญ ให้เชื่อกันอยู่เรื่อยมาว่าตายแล้วสูญ ๆ ทั้ง ๆ ที่เรานี้คือนักเกิดแก่เจ็บตาย ไม่มีใครเสมอเรา ๆ ท่าน ๆ แต่ละราย ๆ ได้เลย วัตถุในโลกนี้ ถ้าจะเอามาเทียบมาบวกกันมาแข่งขันกันแล้ว ความเกิดความตายของสัตว์แต่ละราย ๆ นั้นเกิดตายมากก็กี่ปีกี่ภพก็ชาติเรานับไม่ได้ เพราะเคยเกิดตายมามากต่อมาก เหตุไฉนจึงหลับตาเชื่อว่าตายแล้วสูญ คำว่าสูญนั้นเป็นเรื่องของกิเลสหลอกลวงสัตว์ทั้งหลายให้ลุ่มจมเท่านั้น

ฉะนั้นเราเป็นชาวพุทธ ขอให้คำนึงถึงหลักคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ที่จะตามร่องรอยแห่งความเกิดความตาย หรือว่าสูญหรือไม่สูญนี้ให้รู้ชัดเจนประจักษ์ใจของเราด้วยภาคปฏิบัติมีจิตตภาวนาเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นวิธีการขุดค้นเปิดหน้าของกิเลสตัวหลอกลวงว่า ตายแล้วสูญเป็นต้น ออกมาสังหารให้สิ้นซากบนเวทีแห่งจิตตภาวนามยปัญญา ปัญหานี้จะขาดสะบั้นลงทันที ถ้าไม่นำธรรมะของพระพุทธเจ้าเข้าไปจับไปวัดไปตัดให้ขาดด้วยภาคปฏิบัติแล้ว เราจะไม่เห็นร่องรอยของตนที่เป็นมาอย่างไรเลย จนกระทั่งบัดนี้และในภพต่อไปนี้เราก็จะไม่ทราบ ว่าเราจะมีคติเป็นไปอย่างไรใด จะมีแต่คำว่าตายแล้วสูญ ๆ นั้นเหยียบย่ำทำลายตลอดไปไม่มีคำว่าสิ้นสุดยุติ

คำว่าตายแล้วสูญนี้เป็นคำลม ๆ แล้ง ๆ ไม่เป็นความจริงแต่อย่างใดเลยตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าผู้สิ้นกิเลส และประกาศธรรมสั่งสอนโลกเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ ธรรมท่านบอกว่าตายแล้วต้องเกิด ๆ ถ้ามีเชื้อคืออวิชชาพาให้เกิดยังมีอยู่ภายในจิตใจ จะเป็นหมื่นเป็นแสนเป็นล้าน ๆ จิตวิญญาณก็ตาม จะไม่พ้นจากความเกิดตายนี้ไปได้เลยแม้รายเดียว ต้องเกิดตาย ๆ อยู่อย่างนี้ เพราะกฎแห่งความเกิดตายของสัตว์ก็คืออวิชชานั้นแล

เพราะฉะนั้นท่านจึงสอนให้ทำบุญให้ทานรักษาศีลภาวนา นี่คือการตามร่องรอยแห่งความเป็นมาของเรา เมื่อตามเข้าไป ทานก็มีมาก ศีลก็มีมาก เป็นความดีบวกกันเข้า และการเจริญสวดมนต์ไหว้พระก้าวเข้าสู่ขั้นภาวนา คือทำจิตของเราให้มีความสงบผ่องใสจนถึงขั้นบริสุทธิ์หลุดพ้นจากกิเลส ตัวปิดบังหุ้มห่ออย่างมิดชิดนี้หมดไปโดยสิ้นเชิงแล้ว จิตดวงนั้นแลเป็นจิตที่จะสามารถทราบความเป็นมาของตน ตั้งแต่ร่องรอยเริ่ม ๆ แรก ๆ แห่งความเกิดแก่เจ็บตายมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน และปัจจุบันนี้ก็เป็จิตที่บริสุทธิ์วิมุตติพุทธโอเต็มดวงแล้ว หาเชื้อแห่งความเกิดต่อไปอีกไม่ได้แล้ว นี่แลคือท่านผู้เรียนจบวิชาแห่งความเกิดแก่เจ็บตาย เรียนจบวิชาไตรภพแล้ว พุทธศาสนานี้สอนถึงธรรมชั้นวิมุตติหลุดพ้นโดยสมบูรณ์

พระพุทธเจ้าของเราท่านสิ้นกิเลสแล้วด้วยวิธีการปฏิบัติดังที่กล่าวมานี้ จึงสามารถประกาศธรรมสอนโลกได้เต็มภูมิของศาสดา แม้เพียงพระพุทธเจ้าพระองค์เดียวเท่านั้น ก็สามารถสั่งสอนโลกได้ถึงสามโลกคือ กามโลก รูปโลก อรูปโลก หรือกามภพ รูปภพ อรูปภพ สามแดนโลกธาตุนี้ไม่มีใครสามารถจะเป็นครูเป็นอาจารย์สอนได้อย่างตลอดทั่วถึง แต่พระพุทธเจ้าสามารถสอนได้อย่างตลอดทั่วถึง พวกเปรตพวกผีเทวบุตรเทวดาอินทร์พรหมในภพใดภูมิใด สามารถสั่งสอนได้และให้ประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลายเหล่านี้ได้โดยทั่วถึงกัน ไม่ทรงลบล้างว่าสิ่งนี้มีสิ่งนั้นไม่มี สิ่งใดมี แสดงบอกว่ามีตามความสัตย์ความจริง สิ่งใดไม่มีก็บอกว่าไม่มี เช่นว่าสัตว์ทั้งหลายตายแล้วสูญอย่างนี้ไม่มีก็บอกว่าไม่มี สัตว์ทั้งหลายตายแล้วเกิดก็บอกว่าเกิด ไม่ลบล้างบรรดาสัตว์ที่มีที่เป็นทั้งหลาย

เช่นว่าตายแล้วสูญอย่างนี้ไม่มีในหลักความจริง แต่มีในความจอมปลอมของกิเลสที่หลอกสัตว์โลก เพราะฉะนั้นสัตว์โลกจึงได้เชื่อกิเลสว่าตายแล้วสูญนี้เป็นจำนวนมาก แล้วทอดอาลัยตายอยากในการที่จะสร้างคุณงามความดี ที่เป็นผลเป็นประโยชน์แก่ตนเสีย เพราะคิดและเข้าใจว่าหมดหวัง แล้วกลับใจไปทางที่จะเป็นโทษแก่ตนโดยไม่รู้สึกรู้สัว ด้วยความอยากความทะเยอทะยาน และทำไปตามความอยากความทะเยอทะยานนั้น ๆ ซึ่งเป็นทางที่กิเลสเปิดโล่งไว้แล้วเพื่อความลุ่มจมฉิบหายแก่ผู้เชื่อถือมัน ดังนั้นสัตว์ทั้งหลายที่ไม่สูญตามกิเลสหลอกลวง เวลาเกิดมาในภพน้อยภพใหญ่ จึงประสบพบเห็นแต่ความผิดหวังเป็นส่วนมากต่อมาก

ยื่นเข้ามาถึงชาวพุทธของเรา ซึ่งมักจะเป็นผู้เชื่อถือและเดินตามทางเปิดโล่งของกิเลส เพื่อเข้าสู่ความลุ่มจมนี้เสียมาก ยิ่งกว่าจะเป็นความดีเชื่อถือพระพุทธเจ้าว่าตายแล้วยังมีภพสืบต่อกัน ความจริงนั้นคือตายแล้วต้องเกิด ๆ คำนี้เป็นคำของผู้สิ้นกิเลสตรัสไว้ด้วยสวากขาตธรรม และทรงเคยตามร่องรอยของความเกิดแก่เจ็บตายมาจนจบ ถึงตัวของ

ความจริงแล้ว เหมือนกับเราตามรอยโคเข้ามาจนถึงตัวโคแล้วก็หายสงสัย เพราะเมื่อตาม ร่องรอยของโคเข้าไปถึงตัวโคแล้ว รอยโคกับตัวโคย่อมอยู่ด้วยกัน

นี่ความเกิดแก่เจ็บตายซึ่งเป็นร่องรอยของจิตที่ผ่านมาโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งถึง จิตเรียบร้อยแล้ว สิ่งใดที่เป็นสาเหตุให้เกิดอยู่ภายในจิตนั้น พระองค์ก็สำรองออกอก หมดไม่มีอะไรเหลือ คือ อวิชชาปุจฉยา สงขาร เป็นต้น ได้ม้วนเสื่อลงไปเสีย ยังเหลือแต่ จิตที่บริสุทธิ์แล้ว นี่แลคือผู้เรียนวิชาจิต เรียนความเกิดแก่เจ็บตายของจิตได้จบสิ้น ถ้าว่า ตามรอยโคก็ตามมาตั้งแต่ร่องรอยแห่งความเกิดแก่เจ็บตายเบื้องต้นโน้น จนกระทั่งมา ปัจจุบันจนถึงตัวโค คือใจดวงเป็นนักเกิดแก่เจ็บตายนี้ และสังหารสิ่งที่เป็นข้าศึกหรือเป็น ภัยอยู่ภายในจิตใจนี้ออกได้โดยสิ้นเชิงแล้ว ชื่อว่าเป็นผู้เรียนจบหลักวิชาจิต เรียนจบเรื่อง ความเกิดแก่เจ็บตายโดยสมบูรณ์

ท่านจึงมีบทธรรมเป็นเครื่องยืนยันไว้อีกว่า ทุกข์ นตฺถิ อชาติสฺส เมื่อชาติความเกิด หมดสิ้นไปแล้ว ความตายก็หมดสิ้นไปด้วยกัน แล้วความทุกข์จะมีมาจากที่ไหน ทุกข์ย่อม ไม่มีแก่ผู้ไม่เกิด นั้นฟังเอา คำว่าไม่เกิดนั้นไม่ใช่ว่าไม่เกิดแล้วก็สูญ ไม่ได้สูญ เป็นความ บริสุทธิ์พุทธโธของจิตที่หมดภัยแล้วเท่านั้น ความหมดภัยแล้วก็มีภาชิตเป็นเครื่องยืนยัน รับรองอีกว่า นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ ผู้หมดภัยคือกิเลสเป็นเครื่องย้ายดีແທลแล้วยอมเป็นผู้ ทรงบรมสุข ท่านว่า นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ ถ้าจิตเป็นผู้สูญแล้วเอาอะไรมาบรมสุข ก็คือเสวย บรมสุขด้วยจิตที่บริสุทธิ์และไม่สูญนั้นแล แต่ไม่มีภัยคือกิเลสเข้าย้ายเหมือนอย่างที่เคย เป็นมาเท่านั้น นี่ละท่านผู้เรียนวิชาจิตจบท่านเรียนอย่างนี้ ท่านจบอย่างนี้ พร้อมกับการทำ ทายกิเลสที่ว่าตายแล้วสูญอย่างไม่สะทกสะท้าน

เราทั้งหลายที่เป็นชาวพุทธแม้ไม่ได้ตามแบบครูทุกกระเปียดก็ตาม คือตามแบบ ของศาสตรา แต่ขอเราให้ได้ตามแบบของลูกศิษย์ที่มีครู ท่านแนะนำสั่งสอนอย่างใดก็ขอให้ ประพฤติปฏิบัติตามที่ท่านสั่งสอนนั้น ก็จะเป็นคนดีมีความสงบร่มเย็นแก่ตัวเรามากน้อย ตามกำลังแห่งความสามารถของตนที่รักษาได้ ดีกว่าที่จะปล่อยเวล่ำเวลาให้กิเลสค้นหา อา สวะ ซึ่งเป็นเครื่องหลอกลวงจิตใจโลกมานานแสนนานให้พาล่มจมไปเสียเปล่าๆ ในวัน หนึ่งเดือนหนึ่งชาติหนึ่งปล่อยให้กิเลสเอาไปกินหมด จนกระทั่งวันตายเราไม่มีเวล่ำเวลา เลยนี่มันกินไปมนุษย์เรา

เราควรสังเกตและพิจารณาดูว่า การสร้างคุณงามความดีทำไมจึงไม่มีเวลาจะสร้าง แต่เวลาทำตามความทะเยอทะยานอยากนั้นทำไมจึงมีเวลาทำ เวลาเช่นนี้เอามาจากที่ไหน ก็เอามาจากดินฟ้าอากาศมืดแจ่มนี้เหมือนกันหมด เอามาจากธาตุจากชั้นของเรานี้ บรรดา กำลังวังชาที่จะทำความดีก็ดี ทำชั่วก็ดี แต่เวลาจะทำความดีทำไมถึงไม่มีเวล่ำเวลา นี่มันน่า คิดอยู่มากสำหรับชาวพุทธเรา และทั่วดินแดนที่ชาวพุทธเราอยู่กัน เวล่ำเวลานั้นมักจะมอบ

ให้กิเลสความหลงตัวลืมหืมตัวเอาไปถล่มหมด ยังเศษเดนเท่าไรเราค่อยเอามาใช้ในงานที่เป็น
สารคุณบ้าง ซึ่งส่วนมากมักไม่มีเหลืออยู่เลย

เรายังสงสัยอยู่หรือว่า จิตดวงที่เป็นนักท่องเที่ยวเกิดแก่เจ็บตาย มาที่กี่ปีกี่ปีไม่มี
เวลาหยุดยั้งเช่นนี้ ยังจะพาเราตายแล้วสูญนั้นนะ เราเข้าใจว่าจิตดวงนี้จะสูญจริง ๆ หรือ
ตรงนี้ขอให้ชาวพุทธเราคิดให้ละเอียดถี่ถ้วนหน่อยนะ จะไม่ลุ่มจมไปกับกิเลสถ่ายเดียว คำ
ว่าสูญอันนี้เป็นโมฆะ เป็นลมเป็นแล้งของกิเลสที่หลอกสัตว์โลกผู้มกมายมานาน แต่จะ
หลอกอย่างพระพุทธรูปเจ้าและพระอรหันต์ท่านนั้นหลอกไม่ได้แล้ว นอกจากท่านจะสาปแช่ง
มันทำลายมันและประกาศโทษของมัน ว่ามันเคยลวงโลกให้ลุ่มจมมามากขนาดไหนแล้ว ยัง
จะหลับหูหลับตาเชื่อมั่นอยู่หรือเท่านั้นไม่มีอย่างอื่น

เพราะคนที่สำคัญว่าตายแล้วสูญนี้ ย่อมจะเป็นคนทอดอาลัยตายอยากในความดี
ทั้งหลาย แล้วจะทำตามความอยากของตน และอยู่ไปวัน ๆ พอถึงวันตายเท่านั้น ไม่คิด
ชวนชวายเป็นสารคุณใด ๆ ทั้งสิ้น เมื่อตายไปแล้วก็หมดความหมายและก็สูญไปเท่านั้น คน
คนนี้จะจะเป็นคนที่ทำความชั่วช้าลามกได้อย่างถึงใจอย่างจุใจทุกสิ่งทุกอย่าง และกอบโกย
เอาความทุกข์เข้ามาเผาผลาญตนเองจนถึงขั้นมหันตทุกข์ได้ไม่สงสัย ก็คือคนประเภทหมด
หวังนี้แล เพราะเวลาตายไปแล้วจิตมิได้สูญตั้งความเข้าใจนี้ ต้องไปเกิดและเสวยสุขเสวย
ทุกข์ตามกรรมของตนเช่นเดียวกับสัตว์โลกทั่ว ๆ ไปนั่นแล

เพราะตามหลักความจริงตายแล้วมันไม่สูญ คำที่ว่าสูญ ๆ นั้นเป็นเรื่องของกิเลส
หลอกคน หลอกมานานเท่าไร ในหัวใจของเรานั้นมันก็หลอก หลอกไม่ได้มากมันก็หลอก
น้อยอยู่นั่นแล หลอกอยู่ทั้งวันทั้งคืน ถ้าว่าตายแล้วไม่สูญก็พยายามสร้างความดีให้เป็นคน
ดีขึ้นมา เพื่อผลเพื่อประโยชน์แก่ตนและส่วนรวมบ้างซิ ถ้าว่าจะสร้างความดีก็เอาอีกแล้ว
กิเลสหลอกอีกแง่หนึ่งอีกแล้ว ว่าไม่มีเวลาจะสร้างความดี แต่ทำความชั่วนั้นทำได้ทั้ง ๆ
ที่เข้าใจว่าตายแล้วไม่สูญ ก็ยังสร้างความชั่วได้อย่างเย็นใจไม่สะทกสะท้าน นี่มันทำให้เรา
ลุ่มหลงได้ทุกแง่ทุกมุม ขึ้นชื่อว่ากิเลสแล้วเป็นอย่างนี้แล

สวมรอยอยู่ตลอดเวลาก็คือกิเลสหลอกคน มันจึงมีอำนาจวาสนापครอบงำจิตใจของ
โลก ทั้งสามโลกธาตุนี้ไม่มีจิตดวงใจที่จะหนีออกจากอำนาจแห่งความกดขี่บังคับ อำนาจแห่ง
ความตม้ตุนหลอกลวงของกิเลสนี้เลย สัตว์โลกทั้งหลายจึงได้รับความทุกข์โดยทั่วกัน ไปที่
ไหนบ่นกันแต่เรื่องราวทุกข์ ๆ ทั้ง ๆ ที่มนุษย์เรานี้ฉลาดกว่าสัตว์ แต่ความจอมบ่นเรื่องความ
ทุกข์ทั้งหลาย เราไปถามดูซิว่าปากโตปากไม่เคยบ่นมีไหม

ตั้งแต่เกิดมาในโลกนี้จนกระทั่งบัดนี้ปากขำไม่เคยบ่น ปากขำนี้ไม่เคยถกเคยเถียง
ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกับผู้อื่นผู้ใดเลย ปากขำเป็นปากรุ่มเย็น ปากเป็นสุข ปากเป็นศีล
เป็นธรรม อย่างนี้มีไหม.....ไม่มี ทำไมจึงไม่มี ก็เพราะไม่สร้างไม่แสวงหา หาตั้งแต่เรื่อง

จะได้บ่น หาแต่เรื่องที่จะให้เกิดความทุกข์ความทรมานแก่ตน เมื่อเกิดความทุกข์ขึ้นมาก ๆ แล้วไม่มีทางออก ก็ระบายออกทางลมปากเสียบ้างว่ามันจะเป็นความสุข ความจริงไม่สุข มันก็เป็นทุกข์อยู่ภายในหัวใจของเรานั้นแหละถ้าเราไม่ละความชั่ว

เพราะฉะนั้นจงพากันพยายามละความชั่วเพื่อความดีเถิด ผลดีนี่จะเป็นประโยชน์แก่เรามากมาย สิ่งอื่นสิ่งใดไม่มีสิ่งที่เราจะรับฟังเป็นฟังตายได้เหมือนกับความดีของเรา ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้เป็นสิ่งที่แปรผันอยู่ทั่วแดนโลกธาตุ ดังที่กล่าวไว้ตะกี้ที่ว่า อนิจจา วต สุขขารา สังขารธรรมทั้งหลายไม่ว่าภายนอกภายในเป็นสิ่งที่ฟังได้ด้วยกันทั้งนั้น ถ้าเขาไม่ฟังเราอาศัยเขาอยู่เราก็ฟังได้ เขาไม่ขาดเราก็ขาดสะบั้นลงได้ เช่นเสื้อผ้า เขายังดีอยู่เราก็ขาดสะบั้นลงได้ บ้านเรือนเรือกสวนไร่นาสมบัติเงินทองเขายังไม่พังเราก็พังได้ แม้เรายังไม่พังเขาก็พังได้ เพราะไม่มีขอบเขตไม่มีกฏเกณฑ์อันใดที่จะไปบังคับกฏ อนิจจัง ทุกข์ อนตตา ไม่ให้ดำเนินตามทางสายของตนได้ เพราะฉะนั้นผู้ฉลาดจึงควรบำเพ็ญคุณงามความดี ในเวลาที่มีชีวิตอยู่ที่นี่ อย่าให้เสียเวลาล่วงไปเปล่าในวันคืนหนึ่ง ๆ ฟังพากันบำเพ็ญความดี ตามหลักกรรมของพระพุทธเจ้า อย่างน้อยเวลาจะหลับจะนอนก็ขอให้ไหว้พระสวดมนต์ เจริญภาวนา เฉพาะอย่างยิ่งภาวนาคำว่าพุทโธ ๆ ให้ภาวนาอยู่ในจิตใจของตน ให้จิตมีความสงบ จิตมีความสงบเป็นอย่างไร กับจิตที่มีความฟุ้งซ่านรำคาญนั้นเป็นอย่างไร เรา จะทราบในตัวของเราเองเวลาจิตสงบ

เวลาเทศน์อย่าพูดอะไร ให้เจียบๆ หน่อยเพราะเทศน์ไม่สะดวก อย่ามาเทศน์แข่งกัน มันไม่ใช่เทศน์สองธรรมาสน์นี่ นี่ไม่เหมือนใครนะ เทศน์นี้ตั้งใจมาสังเคราะห์ทำน ทั้งหลายโดยตรง ได้ประพฤติปฏิบัติมาจนदनตาย หลวงตาบัวพูดได้ตรงๆ เมื่อदनตาย มาแล้ว คนนั้นจึงมานับถือเคารพว่าหลวงตาบัวดีอย่างนั้นหลวงตาบัวดีอย่างนี้ เวลาเราจะตายอยู่ในป่าในภูเขาไม่เห็นใครได้รู้ได้ทราบเรื่องของเรา ขณะที่มาเทศน์ยังมาเป็นคู่แข่ง ๒ ธรรมาสน์ ๓ ธรรมาสน์กันอีกหาประโยชน์อะไร นี่ละชาวพุทธเราเป็นข้าศึกต่อศาสนาก็เป็นอย่างนี้แล ดูเอาซิ ไม่ดูที่นี้ไปดูที่ไหน ดูเอาสดๆ ร้อนๆ นี่ละ เรียกว่าเทวทัตของพระพุทธเจ้าคือใคร ก็คือชาวพุทธของเรานี้ พระพุทธเจ้าว่าอย่างหนึ่งมันว่าอย่างหนึ่ง พระพุทธเจ้าเห็นอย่างหนึ่งมันก็เห็นไปอย่างหนึ่ง ถกเถียงกันขัดแย้งกันอยู่ตลอดเวลาอย่างนี้แล มันเป็นกิเลสหรือเป็นธรรมให้พี่น้องทั้งหลายพิจารณาเอา

นี่ละเรื่องธรรมของพระพุทธเจ้าดังที่กล่าวมาแล้วนี่ยังไม่จบสิ้นลงไป มีเรื่องมาขัดกลางคันก็เลยขาดไปเสีย จึงขอสรุปเนื้อธรรมเนื้อธรรมที่แสดงให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบว่า ให้ฟังเข้าใจเถิดว่า การเกิดการตายของจิตนี้จะต้องเป็นไปตลอดเวลา เมื่อเชื่อคืออวิชชาที่พาให้เกิดยังมีอยู่ภายในจิตใจแล้ว จะต้องเกิดในภพชาติ สูงๆ ต่ำๆ ลุ่มๆ ดอนๆ อย่างนี้

ตลอดไป เพราะอำนาจแห่งกรรมดีกรรมชั่วที่เราสร้างขึ้นมาทั้งสองอย่างนั้นคละเคล้ากัน และจะเป็นไปในทางดีทางชั่วสูงๆ ต่ำๆ ลุ่มๆ ดอนๆ อย่างนี้ตลอดไป

จนกว่าเรามีคุณงามความดีที่สร้างขึ้นไว้ด้วยความไม่ประมาท สร้างขึ้นไว้ด้วยความอุตสาหะพยายามให้มากมูนขึ้นโดยลำดับแล้ว บุญกุศลนี้จะค่อยหนุนขึ้นไปมีกำลังมากขึ้นไป จะทำให้เราพอใจสร้างคุณงามความดีมากขึ้นไปเรื่อยๆ กุศลนี้เมื่อมีกำลังมากแล้วก็ค่อยชะล้างสิ่งที่เป็นมลทิน คือบาปกรรมทั้งหลาย ความชั่วช้าลามกทั้งหลาย ให้อ่อนตัวลงไปๆ สุตท้ายความดีทั้งหลายก็เต็มอยู่ที่หัวใจของเรา วันหนึ่งๆ ไม่ได้ทำบุญให้ทานอยู่ไม่ได้ ไม่รักษาศีลไม่ภาวนาสวดมนต์ไหว้พระอยู่ไม่ได้ ต้องได้ทำในวันหนึ่งขาดไม่ได้ จนกลายเป็นนิสัยของคนใจบุญขึ้นกับตัวเราเองอย่างไม่คาดหมาย

นั่นแสดงให้เห็นแล้วว่า อำนาจแห่งกุศลของเราได้พร้อมเข้าโดยลำดับ หรือได้มีพลังอันสำคัญเข้าหนุนจิตใจของเราแล้ว ให้ได้มีความจงรักภักดี มีความสนใจใคร่ต่อการสร้างบุญสร้างกุศลไม่หยุดหย่อนอ่อนกำลัง ผู้นี้แลเป็นผู้ที่จะเริ่มเข้าสู่ความแน่นอน แล้วตัดย่นวิถวนคือความเกิดแก่เจ็บตายที่มีอยู่ข้างหน้าอย่างยืดยาวนานแสนนานนั้น ให้หดให้ย่นเข้ามาๆ ด้วยอำนาจแห่งกุศลที่เราสร้างไว้ และย่นเข้ามาๆ เพราะอำนาจแห่งกุศลมีมากก็ตัดย่นวิถวนเข้ามา ในขณะที่เดียวกันก็ตัดย่นวิถุทุกซ์เข้ามาพร้อมๆ กัน

หดย่นเข้ามาจนกระทั่งเป็นความแน่นอนภายในจิตใจของเรา ดังอริยภูมิของท่านผู้ได้บรรลุมีพระโสดาบันเป็นต้น โสตะ แปลว่ากระแสแห่งพระนิพพานพาดพิงถึงแล้ว ขอบเขตแห่งการเกิดแก่เจ็บตายได้ประจักษ์เข้ามาภายในจิตใจของผู้บำเพ็ญนั้น อย่างช้าที่สุดพระโสดาจะมาก่อเกิดอีกตายอีกเพียง ๗ ชาติเท่านั้น อย่างกลางจะมาก่อเกิดมาตายอีกเพียง ๓ ชาติเท่านั้น อย่างยอดเยี่ยมมฤตยูจะมาก่อเกิดตายเพียงชาติเดียว ท่านว่าเอกพีชี คือจะเกิดอีกเพียงชาติเดียวเท่านั้นก็ได้บรรลุถึงพระนิพพานผ่านพ้นไปเสีย เรื่องความเกิดแก่เจ็บตายทั้งหลายในสามแดนโลกธาตุนี้เป็นอันว่าหมด ขาดสะบันงจากจิตใจไม่มีเหลือ เหลือแต่คำว่าบริสุทธิ์พุทธโธ นิพพานัน ปรหม์ สุขิ์ เท่านั้น แม้ไม่เคยไปพบไปเห็นก็ตามจะไม่ถามใครเลย สนุทธิฎุโก คือศาสดาองค์เอกที่พระพุทธเจ้าประทานไว้แล้ว จะประจักษ์ขึ้นที่จิตใจของผู้บำเพ็ญตนให้ถึงขั้นสมบูรณ์บริบูรณ์แห่งคุณงามความดีทั้งหลายนั้นแล

การกล่าวความดีมาทั้งนี้ เป็นไปเพราะอำนาจแห่งบุญกุศลเท่านั้น ที่จะตัดวิถวนพร้อมทั้งวิถุทุกซ์ทั้งหลายเข้ามา ย่นเข้ามาๆ ถึงการหลุดพ้นไปโดยสิ้นเชิงไม่มีสิ่งอื่นใดกิเลสตัวใดก็ตามมีแต่ตัวเป็นภัย ไม่ว่าลูกเต้าหลานเหลนของกิเลสมีแต่ตัวตม้ตุน่หลอกหลวงสัตว์โลกทั้งหลายให้ลุ่มเนื้อลุ่มตัว คนโง่ก็ลุ่มตัว คนฉลาดก็ลุ่มตัว คนมั่งมีก็ลุ่มตัว คนจนก็ลุ่มตัว ลุ่มตัวไปคนละทิศละทาง เพราะกิเลสเป็นเครื่องสวมรอย สวมครอบเข้าไปๆ ให้หลงและลุ่มตัวอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นเราจึงหาทางออกจากทุกซ์ไม่ได้ ถ้าไม่นำธรรมะ

ของพระพุทธเจ้าไปแยกแยะ ให้เห็นทางออกให้เห็นทางเข้า ให้เห็นทางผิดให้เห็นทางถูก แม้เกิดตายก็ภพก็ชาติก็ระลึกไม่ได้ หลงลืมไปหมด เหมือนอย่างเราตามรอยโคในคอกที่เหยียบย่ำไปมานั้นแล จะไม่เจอตัวโคเลย

นี่ก็เหมือนกัน เกิดแก่เจ็บตายมาฉับใดก็จะเกิดแก่เจ็บตายอย่างนี้ตลอดไป และเคยได้รับความทุกข์ความลำบากมานาน้อยเพียงไร ก็จะได้รับความสะดวกความลำบากมาน้อยอย่างนี้ตลอดไป ถ้าไม่มีบุญมีกุศลเป็นเครื่องสกัดลัดกันเป็นเบรคห้ามล้อหรือตัดย่นวัฏวนเข้ามา หดเข้ามาๆ สู้ใจ แล้วตัดวัฏภพวัฏชาติที่หัวใจนี้ให้ขาดสะบั้นออกไป โดยมีวิชาเป็นสำคัญแล้ว ไม่มีทางใดที่จะหลุดพ้นไปได้

เพราะฉะนั้นจงพากันสนใจในอรรถในธรรมอันเป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ซึ่งพระพุทธเจ้าท่านเป็นผู้สิ้นกิเลสแล้ว เลิศโลกแล้วมาสอนพวกเราทั้งหลายให้ได้ดำเนินตามความร่มเย็นเป็นสุขเราอย่าไปคอยเสวยผลในสวรรค์นิพพานนั้นโดยถ่ายเดียว ธรรมะของพระพุทธเจ้านี้ ยังให้ความเป็นสุขแก่เราผู้ประพฤติปฏิบัติตามอย่างประจักษ์ใจของเราเอง ทั้ง ๆ ที่ยังมีชีวิตอยู่นี้แล

เมื่อสักครู่นี้ท่านทั้งหลายก็อาราธนาศีล ศีลนั้นคือความตั้งงามทั้งหลายที่จะระงับดับไฟดับไฟที่รุ่มร้อนอยู่ภายในหัวใจสัตว์ให้เย็นลง ให้มีความสงบร่มเย็นภายในจิตใจ ดังข้อต้นนี้จะขอแสดงเพียงย่อ ๆ ให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบพอเป็นข้อคิดข้อปฏิบัติดำเนินแก่ตัวเองต่อไป เช่น ปาณาฯ พึงเทียบชีวิตของเขากับชีวิตของเรามีคุณค่าเท่ากัน ผ่าเขากับฆ่าเรานั้นมีโทษมีความเสียหายเท่ากัน

อกินนาฯ วัตถุสิ่งของเงินทองเป็นของมีเจ้าของ เมื่อฉกขโมยเขาเขาต้องไม่พอใจ เขาต้องเสียใจ เช่นเดียวกับเขามาฉกขโมยเรานั้นแล ที่สำคัญก็คือจิตใจซึ่งเป็นของสำคัญมาก จะกำเริบเลิบบานขึ้นทันทีที่ทราบว่าถูกขโมยหรือปล้นจี้ใด ๆ ก็ตาม จะเสียใจมาก ความเสียใจมากนี้ทำลายกันได้คนเรา วัตถุแม้จะเพียงเข็มเล่มเดียวก็ตามแต่มันใหญ่อยู่ที่จิตใจของผู้เป็นเจ้าของ ท่านจึงสอนไม่ให้ขโมยซึ่งเป็นการทำลายสมบัติและจิตใจของผู้เป็นเจ้าของ

ข้อที่๓ กาเมสุ มิจฉาจาร ผัวใครเมียใครลูกหลานของใคร ให้มีขอบมีเขตมีเหตุมีผล ให้ต่างคนต่างรักษาด้วยศีลด้วยธรรม อย่าไปเสาะแสวงหาหญิงส่วนเกินชายส่วนเกิน ซึ่งเป็นหญิงกาฝากชายกาฝากมาทำลายต้นลำของครอบครัว ต้นลำคืออะไร ผัวก็เป็นต้นลำของเมีย เมียเป็นต้นลำของผัว ต่างคนต่างพึงเป็นพึงตายซึ่งกันและกัน มีความจงรักภักดีต่อกัน ชื่อสัตย์สุจริตต่อกันเหมือนอวัยวะอันหนึ่งอันเดียวกัน ความหายใจร่วมจวมกเดียวกันก็คือสามมีภรรยา ให้นำศีลข้อนี้เข้ามารักษาย่างเข้มงวดกวดขันตลอดไป ราวกับเข้าสู่สงครามกับข้าศึกนั้นแล เพราะทุกวันนี้คนมักปล่อยตัว ทั้งหญิงทั้งชายไม่มีความ

ละอายต่อศีลธรรม เดี่ยวจะหลวมตัวติดร่างแหไปกันเขา เพราะกิเลสตัวราคะตัณหาแน่นแ่งมากนะตามแทบไม่ทัน เผลอแพล็บเดียวกิเลสตัวนี้ลากขึ้นเขียงแล้ว ลากขึ้นเขียงแล้ว จึงต้องเข้มงวดในศีลข้อนี้ให้มากไม่งั้นเสียได้จริงๆ เพราะหญิงชายเหล่านั้นไม่ได้มีคุณค่าอะไรเหมือนหญิงชายที่เป็นภรรยาสามีเรา นอกจากมีพิษล้วนๆ เข้ามาทำลายทั้งสามีทั้งภรรยาให้เป็นพินเป็นไฟไปโดยถ่ายเดียว ถ้าเป็นเมียก็เมียกาฝากผิวกาฝาก มาทำลายสามี มาทำลายภรรยาให้แตกแยกจากกัน มาทำลายจิตใจทำลายครอบครัว ทำลายลูกเล็กเด็กแดงให้ร้อนเป็นพินเป็นไฟไปตามๆ กัน เมื่อพ่อหรือแม่ไปได้หญิงกาฝากชายกาฝากเข้ามาเผาบ้านเผาเรือน นี่คือกิเลสไฟบรรลัยกัลป์มันเข้าเผาบ้านเรือน เผาที่หัวใจของทั้งสองฝ่ายแล้วเผาทั้งครอบครัวเหี่ยวเหือน ถ้าเราไม่รักษาอย่างเข้มงวดกวดขันเรื่องจะเป็นอย่างนี้ จึงให้พากันระมัดระวังรักษาให้ตื้อย่นอนใจ อย่าเห็นว่ากิเลสประเภทกาฝากนี้เป็นของดี ถ้าเผลอตัวเมื่อไรมันจะมาเผาบ้านได้จริงๆ

ไปที่ไหนก็ให้มีขอบเขตมีเหตุมีผล ให้เป็นคนเต็มคน อย่าให้เป็นคนขาดบาทขาดตาเต็ง คนขาดบาทขาดตาเต็งคือคนไม่เต็มคน คนไม่เต็มคนคือมีเมียแล้วอยากได้ ๒ อยากได้ ๓ นั่นละคนไม่เต็มบาท คนครึ่งบ้ำเป็นอย่างนั้น มีผิวแล้วก็อยากหาผิวใหม่ มีเมียแล้วอยากได้เมียใหม่ หามาเรื่อย อะไรไม่พอๆ เรียกว่าคนขาดบาทขาดตาเต็ง ถ้าคนเต็มบาทจะไปหาทำไม คนเต็มบาทก็เรียกว่าคนเต็มคน คนมีความพอ อันนี้หาอยู่เรื่อยยุ่งไม่หยุด ทั้งหญิงทั้งชายหาไม่หยุดไม่หย่อน หาทั้งวันทั้งคืนจนจะเป็นบ้า นี่ละเขาเรียกว่าคนไม่เต็มคนต้องหาอยู่เรื่อย มันบกพร่องมันถึงหา คนเต็มคน หญิงเต็มหญิง ชายเต็มชายแล้วไม่เสาะไม่หา มีผิวมีเมียเพียงคนเดียวพอ อิ่มตัว นี่เรียกว่าผิวเมียเต็มบาทเต็มตาเต็ง

เมียคนเดียวก็พอแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างมีครบสมบูรณ์ในเมียคนนั้นแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างมีครบสมบูรณ์แล้วในผิวคนนี้ หญิงอื่นชายอื่นซึ่งเป็นหญิงกาฝากชายกาฝากซึ่งจะมาทำลายเรานั้น มีอะไรวิเศษวิโสเกินกว่าผิวกว่าเมียของเรา เราจึงต้องทะเยอทะยานเป็นบ้าไปทั้งหน้าทั้งหลังทั้งหญิงทั้งชายทั้งหนุ่มทั้งแก่ แม้จะเข้าโลงอยู่แล้วยังเป็นบ้ากับเขาไปได้ นี่ยิ่งบ้าหนักนะบ้ำอย่างนี้ นี่ละคนขาดศีลธรรมมันเป็นบ้าได้อย่างนี้ นี่ข้อที่ ๓ ให้พี่น้องทั้งหลายได้นำไปประพฤติปฏิบัติ ขอให้เป็นตัวของตัวเอง ให้เป็นเนื้อเป็นหนังของตัวเอง อย่าคะนองหาหญิงกาฝากชายกาฝากมาทำลายกัน

ผิวมีเมียแล้วมีความชุ่มเย็นจึงสมกับเรามีเมีย เมียมีผิวแล้วมีความชุ่มเย็น ไว้ใจกันได้ตายใจกันได้ หาเงินมาได้แต่ละบาทแต่ละสตางค์ไม่รั่วไหลแตกซิมไปไหน มาเป็นประโยชน์แก่ครอบครัวผิวเมียโดยสมบูรณ์ เป็นสมบัติประจำบ้าน สมบัติแปลว่าความถึงพร้อม เมื่อได้เงินได้ทองเข้ามาด้วยสุจริตธรรมแล้ว ย่อมจะทำครอบครัวของเราให้มีความสมบูรณ์พูนผล มีความร่มเย็นเป็นสุข ไม่แตกซิมไม่รั่วไหลไปที่ไหน เงินมีก็ชุ่มเย็น สมบัติ

เงินทองข้าวของหามาอย่างน้อยในบ้านนอกบ้านต่างคนต่างเสาะแสวงหามา หามาแล้วมาบำรุงครอบครัวเหี้ยมเรื้อนที่ฝากเป็นฝากตายกันให้มีความสุข ผู้มีศีลข้อ ๓ ประดับตัวย่อมมีความสุขสบายใจดังที่กล่าวมา

มีศีลธรรมพำรักษา ศีลธรรมพาอยู่ ศีลธรรมพาไป ศีลธรรมพาชวนชวย ศีลธรรมพาให้ฝากเป็นฝากตายกันแล้วเย็นทั้งนั้นมนุษย์เรา เรื่อย่าเข้าใจว่าเงินแสนเงินล้านเงินกองเท่าภูเขา จะทำคนให้มีความสุขร่มเย็นนะ สิ่งเหล่านั้นเป็นวัตถุอันหนึ่งต่างหาก เป็นเครื่องเสริม เสริมได้ทั้งดีเสริมได้ทั้งชั่ว ถ้าเราเป็นคนชั่วไม่ดีแล้วเงินเหล่านั้นสมบัติทั้งหลายเหล่านั้น จะมาเป็นเครื่องเสริมไฟเผาไหม้ได้หมด ถ้าเราเป็นคนดีแล้ว สิ่งเหล่านั้นจะเป็นเครื่องส่งเสริมเราให้เป็นบุญเป็นคุณยิ่งขึ้น มันขึ้นอยู่กับตัวของเราผู้มีศีลมีธรรมไม่มีศีลธรรมมากกว่าอื่น ๆ

เพราะฉะนั้นจงพากันรักษาศีลธรรม เฉพาะอย่างยิ่ง กาเมสุ มิจฉาจาร นี้ให้รักษาให้ดี ถ้าเราอยากเห็นความสุข เห็นวิมานบนสวรรค์ในครอบครัวของเรา ตัวต้องเป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริตต่อเมีย เมียเป็นผู้ซื่อสัตย์สุจริตต่อตัวด้วยศีลข้อนี้แล้วเราจะเย็นไปหมด ไม่ว่าจะไปที่ไหนเขาเป็นเขาเราเป็นเรา ของเขาเป็นของเขา ของเราเป็นของเรา ไม่มาคะละเคล้ากันอันขัดต่อความเป็นธรรมของมนุษย์เรา มนุษย์เรานี้สูงรู้จักศีลรู้จักธรรมรู้จักดีจักชั่ว รู้จักผิดจักถูก เมื่อไปทำสิ่งที่ก้าวก่ายหรือทำลายกันนั้น แสดงว่ามนุษย์นี้โง่ที่สุดและเลวที่สุดอีกด้วย เรื่อย่าให้เป็นคนโง่ที่สุดและเลวที่สุดในลูกศิษย์ตถาคต ที่รับศีล ๕ ไปหยก ๆ แล้วก็ไปทำลายศีล ๕ ให้กลายเป็นสูญไปเสียอย่างไม่กระดากอายเทวดาฟ้าดินบ้างเลยนี้มันเกินมนุษย์มนาทั้งหลายเกินไป

ข้อที่ ๔ คืออะไร มุสาฯ ไม่มาจากไหนแหละ ก็มาจากหญิงกาฝากชายกาฝากนั้นแหละเป็นตัวสำคัญ พอออกจากบ้านไปแล้วเป็นเหมือนลิง เวลากลับเข้ามาแล้วก็หาข้อแก้ตัวมาพร้อมเสร็จเลย พอถูกถามไปไหนมา โนนไปโนน เพื่อนฝูงพาไปกินเลี้ยงที่โนนที่นี้กินเลี้ยงบ้าอะไร ไปหาผู้หญ้ายูหญิงที่ไหนอิหนูที่ไหน ตามบ้านตามเรือนตามตรอกซอกซอยที่โนนไม่รู้แหละ ไปเป็นบ้ามาแล้วก็หาข้อแก้ตัวมาหลอกเมีย เมียตัวดีตัวลิงก็เหมือนกันไปเลอะ ๆ เทอะ ๆ มาแล้วก็หาข้อแก้ตัวมาหลอกผัว นี่แลถ้าของไม่ดีแล้วมันลูกลามไปอย่างนี้ ให้พากันจำเอาไว้ คนไม่มีศีลเป็นเครื่องรักษา ไม่มีขึ้นดีละ ฟังซิที่แสดงนี้มีขึ้นดีที่ไหน ไม่ดีเลยถ้าคนทำลายศีลแล้ว

สุราฯ ก็เหมือนกัน สุรานี้จะไม่พูดมาก ขอพูดย่อ ๆ แต่เพียงว่า สุรานี้คือน้ำบ้า ให้ระมัดระวัง ใครไม่อยากจะบ้าอย่ากินสุรา เวลาเราเกิดตั้งแต่ตกคลอดออกมาจากท้องแม่พ่อแม่ของเราไม่เคยเอาสุราขวดไหนหม้อไหนมารอกปากเราเลย พอที่จะได้เป็นบ้าสุราขึ้นมา หาดั้งแต่ของดิบของดีขนมนมเนยมาให้ดื่มให้กินทั้งนั้น อะไรเป็นของดิบของดีท่วม

ให้ลูกทั้งหมดพ่อจะตายแม่จะตาย พ่อจะทิวแม่จะโหย พ่อจะจนแม่จะจนไม่สำคัญ ขอให้ลูกเต้าของเราได้กินก็พอแล้ว ไม่ได้นำสุรารยาเมามาให้ลูกกินนี่ เมื่อเราโตขึ้นมาพอรู้จักเพียงสภาวะบ้าง แต่มันรู้จักเพียงสภาวะบ้างอะไรเที่ยวไปหาดื่มสุราราย่างนั้น นี่ละท่านเรียกว่าน้ำบ้า เวลากินเข้าไปแล้วก็แสดงลวดลายบ้าออกมาในขณะนั้นไม่เนิ่นนานเลย คนที่เก็บความลับไม่ได้ก็คือคนเมาสุรา คนที่อวดฉลาดที่สุดทั้งๆ ที่โง่งที่สุดก็คือคนเมาสุรา คนที่ชอบทะเลาะและเสียท่าเร็วที่สุดก็คือคนเมาสุรานั้นแล เอาละเพียงย่อๆ เท่านั้น ให้พี่น้องทั้งหลายได้นำไปประพฤติปฏิบัติตาม บ้าสุราจะได้ลดจำนวนลงบ้าง ไม่เคลื่อนไปตามสถานที่และสังคมต่างๆ

ถ้าเราอยากให้เห็นศีลธรรมเป็นของดีพิเศษ เป็นของมีฤทธิ์มีเดช มีฤทธิ์ศักดิ์ทานุภาพปราบทุกข์ทั้งหลายได้จริงๆ ในตัวเราแล้ว ขอท่านทั้งหลายได้นำธรรมะนี้ไปปราบความชั่วที่ก่อคุณอยู่ตลอดเวลา และอย่าดีแต่หลงความสงบสุขของหมู่ชนอยู่เรื่อยมาด้วยความดีแต่เดียวจริงจัง อย่าทำลูบๆ คลำๆ เหลาะๆ แหละๆ ดังที่เป็นอยู่เวลานี้เลย จะไม่เห็นผลดีตลอดไป จงทำให้จริงจัง ว่าหยุดต้องหยุดจากการทำชั่วจริงๆ อย่าอ่อนข้อให้กิเลสความลามกได้โอกาส ท่านทั้งหลายจะมีความร่มเย็นเป็นสุขราวกับปาฏิหาริย์นั้นแล

จนก็จนไปเถอะโลกนี้เป็นโลกอนิจจัง สิ่งเหล่านั้นมันเกิดมีมาที่หลังต่างหาก ศีลธรรมในร่างกายจิตใจของเรานี้มีอยู่กับเรา เป็นสิ่งที่แสวงหาได้ทั้งคนมีคนจนนั้นแหละ ให้แสวงหาคุณงามความดีมาไว้เป็นสารคุณสำหรับตนแล้วจะมีความร่มเย็นเป็นสุข สิ่งเหล่านั้นจะตามมาทีหลัง จะได้มากได้น้อยก็ให้เชื่อกกรรมของตนก็แล้วกัน ความสุขความสบายจะไม่มีอยู่ที่ไหน จะมารวมอยู่ที่แดนมนุษย์ ผู้เป็นชาวพุทธที่ปฏิบัติตัวให้ดีนี้แล จะไม่อยู่ที่ไหน นี่เป็นข้อสำคัญในวาระสุดท้ายที่ได้ให้ศีลท่านทั้งหลายผ่านมายกๆ นี้ ขอให้นำไปประพฤติปฏิบัติ จะเป็นสิริมงคลแก่ตัวของเราและบ้านเรือน ตลอดสังคมทั่วๆ ไป ถ้าต่างคนต่างมีศีลธรรมแล้วจะได้รับความร่มเย็นทั่วหน้ากัน

ในการแสดงธรรมวันนี้ได้ยก อนิจจา วต สงขารานี้ขึ้นมาถึง เตสํ รูปสโม สุโข คำว่า เตสํ รูปสโม สุโข นี้ได้แก่สังขาร การระงับสังขารนี้เป็นความสุขอันยิ่งใหญ่ คำว่าสังขารก็ได้แก่สังขารที่พาให้เกิดให้ตายนี้แล เมื่อมีสังขารอันนี้เกิดที่ไหนมันก็ย่อมทุกข์มากทุกข์น้อย แล้วก็ตายเหมือนกันหมด การระงับเสียซึ่งสังขาร ไม่ต้องมาเกิดมาแบกธาตุแบกขันธ์ที่เรียกว่า ภารา หเว ปญฺจกฺขนฺธา นี้ก็อีก เป็นความสุขอันยิ่งใหญ่ไพศาล เมื่อมีบุญมีกุศลมากๆ แล้วย่อมสลัดปิดทั้งสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ได้เป็น เตสํ รูปสโม สุโข อยู่ด้วยความสงบเงียบของสังขารที่ปราศจากสมุทัย เป็นชั้นธลวันๆ ไม่มีกิเลสสมุทัยเข้าเจือปน ดังชั้นธของพระอรหันต์ท่านผู้สิ้นกิเลสสมุทัยแล้วอยู่เป็นผาสุกกระทั่งวันนิพพาน

สังขารประเภทสมุทัยก็ได้แก่ สังขารความคิดความปรุงด้วยความทะเยอทะยานห่อหุ้ม อันเป็นเรื่องของสมุทัยนี้ดับเสียลงไป ยังเหลือแต่สังขารที่เป็นประจำชั้นเท่านั้น คือสังขารประจำชั้นของพระอรหันต์ท่าน เพราะสังขารประจำชั้นของพระอรหันต์ท่านก็มีรูปท่านก็มี กายท่านก็มี เวทนาความสุขความทุกข์ในร่างกายของท่านก็มี แต่ไม่เข้าถึงใจท่าน สังขารความคิดความปรุงเรื่องราวต่างๆ ท่านก็มี แต่ไม่เป็นสังขารสมุทัยที่จะทำให้ฟุ้งเพื่อห่อหุ้มให้ทะเยอทะยาน นี้เรียกว่าดับสังขารอันนี้ มีแต่ใจที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ นั้นแหละแสนสบาย

ให้พี่น้องทั้งหลายได้นำไปประพฤติปฏิบัติ วันหนึ่งๆ ขออย่าให้เวลาลำเวลามืดแจ้งนี้ผ่านไปเปล่า อย่าให้เวลาหมดไปจากตัวเราที่จะสร้างความดี จะเป็นคนอภักดิ์วาสนามากที่สุด ก็คือมนุษย์ประเภทไม่มีเวลาจะสร้างคุณงามความดีนี้แล ถ้าผู้ใดแบ่งเวลาลำเวลานั้นมาประกอบคุณงามความดีเพื่อสาร์คุณของจิตใจ เพื่อจิตจะได้อาศัยคุณงามความดีนี้ไว้สืบทอดภพทอดชาติไปในทางที่ดี จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้น ท่านผู้นั้นเป็นมงคล ไม่ประมาทตน วันหนึ่งคืนหนึ่งจะแบ่งเวลาไหนเป็นสาร์ของใจ จะแบ่งเวลาไหนเป็นสาร์ของร่างกายเป็นเรื่องของเราผู้เป็นเจ้าของที่จะเลือกเฟ้นเอาเอง

เพราะใจเป็นของสำคัญ คนมีบุญแล้วย่อมเป็นสุขดังภาษิตท่านแสดงไว้ สุโข บุญอุสุ อัจฉโย บุญนั้นแลนำมาซึ่งความสุข บุญนำมาซึ่งความทุกข์ที่ไหนไม่เคยมี มีแต่บุญนำมาซึ่งความสุข มีบุญมากสุขมาก มีบุญมากที่สุดเต็มหัวใจแล้วหลุดพ้นจากทุกข์โดยประการทั้งปวง เพราะอำนาจแห่งบุญนี้เป็นเครื่องสนับสนุน จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้นำธรรมะที่มาแจกจ่ายวันนี้ไปประพฤติปฏิบัติ เป็นข้อระลึก เป็นคติเครื่องเตือนใจ แล้วไปประพฤติปฏิบัติตามเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนและครอบครัว

ในอวสานแห่งการแสดงธรรมนี้ ของบุญญาภูปภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ จงมาปกเกล้าปกกระหม่อมท่านทั้งหลายที่มาในงานนี้โดยทั่วกัน และอำนาจแห่งกุศลศีลทานที่เราทั้งหลายได้สร้างในบัดนี้ ขอจงดลบันดาลให้ถึงท่านผู้ที่วายชนม์ มี ดร.จิณวิภา เป็นสำคัญ แม้ท่านจะประดิษฐานอยู่ในสถานที่ใด ขอได้ทราบด้วยวิญญานวิถีทางใดทางหนึ่งแล้วมารับอนุโมทนา กับพี่น้องทั้งหลาย และพี่น้องทั้งหลายก็ขอให้ได้รับความสุขความเจริญโดยทั่วกัน การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควรแก่เวลา จึงขอยุติด้วยเวลาเพียงเท่านี้ เหว่ก็มีด้วยประการฉะนี้